

Årsmelding 2021

Brukerutvalget ved Nordlandssykehuset

NORDLANDSSYKEHUSET

FOR FREMTIDEN

Innhold

1. Forord	3
2. Oppnevning og sammensetning	4
3. Brukerutvalgets arbeid	6
3.1 Møter	6
3.2 Hovedfokus 2021	7
3.3 Saker	7
3.4 Oppfølging av Handlingsplan Brukerutvalget ved Nordlandssykehuset 2021-2022	9
3.5 Brukerrepresentasjon i styrer og faste utvalg	12
3.6 Deltakelse på møter og innlegg	12
3.7 Brukerrepresentasjon i prosjekter, forskning og utvalg	13
3.8 Bedre oppfølging av brukerrepresentanter	16
3.9 Samarbeid med brukerorganisasjonene	16
3.9 Samarbeid med andre brukerutvalg i regionen	17
4. Innspill til Oppdragsdokument 2021	18
5. Høringssvar	18
6. Budsjett	19
7. Oppsummering ved leder og nestleder	19

Ordforklaringer

AU - Brukerutvalgets Arbeidsutvalg

BU - Brukerutvalg

HF - Helseforetak

HOD - Helse- og omsorgsdepartementet

KEK - Klinisk Etisk Komite

LMS - Lærings- og mestringssenteret

NLSH - Nordlandssykehuset Helseforetak

PHR - Psykisk helse- og rusklinikken

RBU - Regionalt Brukerutvalg

RHF - Regionalt helseforetak

SANO - Sykehusapotek Nord HF

UR - Ungdomsråd

Sentrale dokument

1. [Brukerutvalgets mandat](#)

2. [Brukerutvalgets handlingsplan](#)

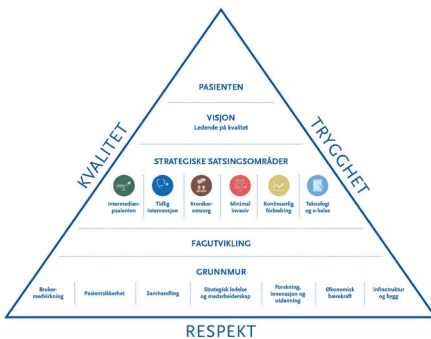
3. [Strategisk Utviklingsplan](#)

4. [Oppdragsdokument](#)

1. Forord

Siden Brukerutvalget ble etablert i 2004 har det vært et rådgivende organ for styret og direktøren, et forum for tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende og et samarbeidsforum mellom helseforetaket og brukerorganisasjoner i Nordlandssykehuset.

Pasienten er plassert øverst i Strategisk utviklingsplan for Nordlandssykehuset. Dette synliggjør hva som til enhver tid skal være vårt fremste fokus. Som det også fremgår av figuren, er brukermedvirkning beskrevet som del av Nordlandssykehusets strategiske grunnmur. Den strategiske grunnmuren inneholder områder som er helt nødvendig for at vi skal kunne utvikle oss. Brukerutvalget bidrar i aller høyeste grad til dette.

Brukerutvalget har i løpet av 2021 gitt Nordlandssykehuset viktige innspill og perspektiver i en rekke saker. Verdt å trekke fram er rullering av strategisk utviklingsplan, innspill i forbindelse med opprettelsen av Helsefelleskap Lofoten, Vesterålen og Salten, og pasientsikkerhetssatsningen i foretaket. I tillegg ønsker jeg å berømme Brukerutvalgets arbeid knyttet til helsetilbudet til den samiske befolkning og erfaringer og tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende i forbindelse med covid-19.

Brukerutvalget vårt består av engasjerte og kunnskapsrike personer. Jeg takker alle Brukerutvalgets medlemmer for innsatsen i 2021.

Paul M Strand
Administrerende direktør

2. Oppnevning og sammensetning

Brukerutvalget oppnevnes på nytt hvert andre år. 9. september 2020 ble Brukerutvalget for perioden 2020 til 2022 oppnevnt. Nordlandssykehuset har som mål å ha et bredt sammensatt brukertvalg med hensyn til sykdom/funksjonsnedsettelse, kjønn, alder, geografi og etnisk tilhørighet. Ved oppnevning ble det vurdert at kriteriene var oppfylt, og at forslaget sikret hensynet til kontinuitet og fornyelse (styresak 064/2021).

Brukerutvalgets sammensetning:

Navn	Organisasjon	Alder	Kommune
Paul Daljord	Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO)	69	Sortland
Gunn Hutchinson, Nestleder	Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)	68	Bodø
Ole André Korneliussen	Mental Helse	40	Moskenes
Ivar Martin Nordgård	Kreftforeningen	75	Vågan
Linn Christin Sørtorp	Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon (RIO)	38	Bodø
Carl Eliassen	MARBORG - Brukerorganisasjon på rusfeltet	65	Bodø
Mai-Helen Walsnes	Nordland eldreråd	78	Sortland
Ole Henrik Bjørkmoli Fjell	Samisk representant	26	Mo i Rana
Marie Dahlskjær	Ungdomsrådsrepresentant	27	Bodø
Paul Martin Strand	Administrerende direktør		

Varamedlemmer

Navn	Organisasjon	Alder	Kommune
Idar Georg Hunstad	(FFO)	73	Valnesfjord
Gunnar Olsen	(SAFO)	68	Bodø
Andreas Lund	Mental Helse	34	Mosjøen
Cicilie Toresen	Kreftforeningen	51	Bodø
Espen Akerborg	(RIO)	38	Bodø
Agnete Tjærandsen	Nordland eldreråd	90	Gravdal
Fransisca Kappfjell Herbst	Samisk representant	28	Mo i Rana
Lars-Herman Nordland	Ungdomsrådsrepresentant	23	Bodø
Beate Sørslett	Medisinsk direktør		

Rådgiver Sissel Eidhammer har, gjennom 2021, vært Brukerutvalgets koordinator.

Selv om mange av møtene har foregått digitalt i 2021, har vi også (heldigvis) hatt flere muligheter til fysiske møter.

3. Brukerutvalgets arbeid

Brukerutvalget er et rådgivende organ for styret og direktøren i saker av strategisk karakter, som angår tilbudet til pasienter og pårørende i Nordlandssykehusets virksomhetsområde.

3.1 Møter

I 2021 gjennomførte Brukerutvalget til sammen åtte møter, og behandlet 117 saker. Brukerutvalget har lagt sine møter slik at saker til kommende styremøte alltid står på sakskartet. Arbeidsutvalget (AU), bestående av leder, nestleder og sekretær, har avholdt digitale møter i forkant av alle møter for å forberede brukerutvalgsmøtene, og det er gjennomført supplerende møter ved behov.

Fast innslag på alle brukerutvalgets møter er aktuelle orienteringer fra administrerende direktør, brukerutvalgets leder, ungdomsrådets leder og øvrige medlemmer. Møtedatoer er tilgjengelig i aktivitetskalenderen og referat/protokoll legges ut på [Nordlandssykehusets hjemmeside](#).

Flere møter ble gjennomført digitalt.

3.2 Hovedfokus 2021

I 2021 har Brukerutvalget hatt et særlig fokus på følgende saker:

- Oppfølging av oppnevning av koordinator for personer med langvarige og sammensatte behov
- Oppfølging av oppnevning av kontaktlege
- Arbeidet med opprettelse av Helsefelleskap
- Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkning
- Frivillighet Nordlandssykehuset

3.3 Saker

Av saker som ble behandlet i 2021 nevnes:

- Oppnevning av koordinator for personer med langvarige og sammensatte behov
- Status oppnevning av kontaktlege
- Nordlandssykehusets resultater i nasjonale medisinske kvalitetsregistre
- Pasientbrev på Helsenorge – informasjon til pasienter og pårørende
- Årlig melding Nordlandssykehuset
- Covid-19 og beredskap
- Rullering av strategisk utviklingsplan
- Universell utforming av skjema knyttet til hørselshemming
- Persontilpasset medisin
- Årsmelding Pasient- og brukerombudet
- Arbeidet med opprettelse av Helsefelleskap
- Nordlandssykehusets arbeid med senskader av kreft
- Frivillighet Nordlandssykehuset
- Tilbudet innenfor barne- og voksenhabiliteringen
- Resultater for Nordlandssykehuset etter nasjonal undersøkelse: Pasienters erfaringer med norske sykehus
- Helsetilbudet til den samiske befolkningen
- Arealplanlegging sykehus Rønvik

Bilder fra arbeidsgruppen «Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkning» sitt besøk på besøk på Árran lulesamiske senter. Samisk representant i Brukerutvalget, Ole-Henrik Bjørkmo Liffell satt i arbeidsgruppen.

3.4 Oppfølging av Handlingsplan Brukerutvalget ved Nordlandssykehuset 2021-2022

Handlingsplanen til Brukerutvalget 2021-2022 beskriver hvordan Brukerutvalget ved Nordlandssykehuset skal jobbe for å oppnå målsetningene satt i Strategisk utviklingsplan, Regional utviklingsplan, Oppdragsdokumentet for 2021 og brukerutvalgets mandat, i perioden 2021 til 2022. Brukerutvalget har gjennom perioden jobbet med de ulike oppfølgingspunktene. Noe er gjennomført og noe anbefales videreført til neste periode. Nedenfor beskrives status på arbeidet.

3.4.1 Brukermedvirkning på individnivå

Tiltak	Status
Fremme implementeringen av samvalg i klinisk praksis	Påbegynt, ansettelse av samvalgs-kordinator 2022
Jobbe for at informasjonen som gis pasienter og pårørende er tilpasset og på et forståelig språk	Gjennom deltakelse i arbeidsgruppe, se 3.7 Brukerrepresentasjon i prosjekter, forskning og utvalg. Anbefales videreført, kontinuerlig prosess.
Jobbe for at brukermedvirkning er tema i alle sykehusets utdanningsløp	Delvis oppnådd
Jobbe for en satsning på frivillig arbeid i Helseforetaket	Forventet oppstart av arbeidet er første halvdel av 2022
Bidra inn i den årlige «Hva er viktig for deg»-dagen	Gjennomført 9. juni 2021
Sikre at helsepersonell innehar god kulturkompetanse knyttet til samiske perspektiver og at samiske pasienter får likeverdige helsetjenester	Påbegynt deltakelse i prosjektet «Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkning»
Involveres i arbeidet med bruk av teknologi i pasientmøter	Innspill gjennom saker i Brukerutvalget og deltakelse i arbeidsgruppe, se 3.7 Brukerrepresentasjon i prosjekter, forskning og utvalg

3.4.2 Brukermedvirkning på tjenestenivå

Tiltak	Status
Jobbe for at det opprettes et system for pasienttilbakemeldinger på alle kliniske enheter.	Adressert ønsket i ulike fora. Sikre oppfølging av mål satt i strategisk utviklingsplan knyttet til dette punktet
Jobbe for at det opprettes brukerutvalg på klinikknivå, med et forsøk innenfor psykisk helse- og rusklinikken.	Arbeid ikke påbegynt, anbefales å vurderes videreført.

3.4.3 Brukermedvirkning på systemnivå

Tiltak	Status
Jobbe for at det skal være to representanter fra brukersiden i Nordlandssykehusets styre.	Arbeidet fortsettes
Jobbe for at leder av Brukerutvalget gis stemmerett i Nordlandssykehusets styre.	Regional beslutning knyttet til stemmerett følges
Bidra inn i Nordlandssykehusets arbeid med rullering av Strategisk utviklingsplan.	Gjennomført; Tema på møte i Brukerutvalget, samt eget møte med arbeidsutvalget samt leder av Ungdomsrådet
Gjennomføre årlige møter med Pasient- og brukerombudet.	Gjennomført, møte i Brukerutvalget 15. april
Gjennomføre årlige møter med Brukerorganisasjonene.	Gjennomført, møte i Brukerutvalget 10. november
Involvering i arbeidet knyttet til brukermedvirkning i Helsefellesskap	Gjennomført, deltakelse i programkomiteen for Helsefellesskapet

<p>Oppnevne kontaktperson for brukermedvirkere som ikke sitter i Brukerutvalget, og følge opp denne ordningen, i tillegg gjøre egen retningslinje bedre kjent blant brukerrepresentanter og prosjektledere.</p>	<p>Gjennomført ved oppnevninger i perioden.</p>
<p>I økende grad invitere brukerrepresentanter til for-møter, altså møter i forkant av møter i aktuelle utvalg og prosjekt.</p>	<p>I økende grad i løpet av 2021, i aktuelle prosjekter</p>
<p>Gjøre aktuelle sakspapirer bedre tilgjengelige, jobbe med mer tilgjengelig språk i Brukerutvalgets møtepapirer.</p>	<p>Økt fokus på ordforklaringer/forklarende tekstbokser mm.</p>
<p>Sørge for å ha oppdaterte nettsider hvor sakspapirer, møtetidspunkt, kontaktinformasjon og sakspapirer ligger lett tilgjengelig for interesserte.</p>	<p>Etablert et nytt system for publisering av sakspapirer på nlsh.no</p> <p>Gjennomgang av nettside for å sikre oversikt og tilgjengeliggjøre informasjon</p>
<p>Gjennomføre kurs for brukermedvirkere ved Nordlandssykehuset</p>	<p>Gjennomført 9. november</p>

Bilder fra kurs for brukermedvirkere, gjennomført 9. november.

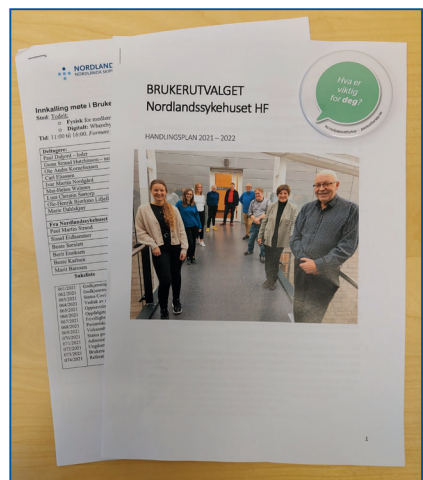

3.7 Brukerrepresentasjon i prosjekter, forskning og utvalg

Nedenfor er oversikt over prosjektene ved Nordlandssykehuset hvor det har vært brukerrepresentasjon. Av personvern hensyn oppgis ikke navn på brukerrepresentanter som er oppnevnt til prosjektarbeid og forskning i denne årsmeldingen. Ta kontakt med rådgiver for brukermedvirkning ved eventuelle spørsmål.

- Referansegruppe Global Trigger Tool (GTT)-metoden, Helsedirektoratet
- Prosjekt SamStrømming - Samhandlingsprosjekt e-konsultasjon mellom Bodø kommune og Nordlandssykehuset
- Styret i Flexible Assertive Community Treatment (FACT) Lofoten
- Styringsgruppen for Senter for psykoterapi og psykososial rehabilitering ved psykoser (SEPREP) Lo/Ve
- HelseArbeid-poliklinikken
- Deltakelse i arbeidsgruppe: Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) av psykiatrisk kriseseng i medisinsk Lofoten
- Deltakelse i arbeidsgruppe for å planlegge, gjennomføre og evaluere kurs for brukermedvirkere ved Nordlandssykehuset
- Telemedical evaluation of surgical patient. A pilot study evaluating safety, feasibility and financial implications
- KlinReg-prosjektet "Likeverdige helsetjenester - uansett hvor du bor?"
- Prehospital minutes count during a stroke. Factors associated with prehospital delays with data from various regions in Norway and one region in Switzerland
- Multifamilieterapi i behandling av alvorlige spiseforstyrrelser hos unge, voksne kvinner
- Unge kvinner med alvorlige spiseforstyrrelser - foreldre og søskens erfaringer
- Tannhelse, kosthold inflammasjon og biomarkører ved akutt intermitterende porfyri
- Innovative Physiotherapy and Coordination of Care for people with MS: A Randomized Controlled Trial and a Qualitative Study
- PhD-prosjekt om måling av pasientskader som følge av kreftbehandling
- Innovativ rekruttering og stabilisering av helsepersonell - helsefelleskap som samhandlingsarena.

- RescueDoppler - en ny ultralydmetode for forbedret utfall av gjenoppliving etter hjertestans
- Tidlig integrasjon av palliativ behandling av barn og unge i Nordland
- Avansert smertebehandling med metadon - Innovativ behandling av pasienter med kroniske smerter
- Self-sustaining speculum (SSS) and prefilled induction catheter (PIC) - Dette innovasjonsprosjektet innebærer utvikling av nytt og forbedret utstyr til bruk ved induksjon av fødsel. Prosjektet innebærer patentering, utvikling av prototype og utprøving av denne.
- Video directly observed therapy (VDOT) – bruk av videosamtale i behandling av tuberkulose -pasienter i Nordland
- Representant til arbeidsgruppe for å følge opp strategien spesialisthelsetjenester til den samiske befolkning
- Risikovurdering av en eventuell flytting av Barnehabilitering til nye lokaler utenfor sykehuset
- Bruk av virtual reality (VR) i behandling av pasienter. Integre VR-teknologi i behandling av angstlidelser. Integre og utarbeide et program som kan brukes.
- Referansegruppe - Prosjekt Plan for utvikling av Rønvik – Arealutviklingsplan - Konseptfase steg 2
- Brukermedvirkning i prosjektet: Sosioøkonomisk status, og økningen i psykiske helseproblemer og selvska-ding blant ungdom
- Prosjektsøknad til forskningsrådet om videreutvikling av digital hjemme-oppfølgning.

Brukerutvalget laget i har laget en handlingsplan for sitt arbeid i året som beskriver fokusområder.

- Deltakelse arbeidsgrupper i forbindelse med rullering strategisk utviklingsplan:
  - Klinisk samhandling
  - Gode overganger
- Nordlandssykehusets kunstutvalg
- Brukerpanel digitale pasient- og samhandlingstjenester
- Driften på Enhet for kognitiv terapi på Leknes. Psykiatrisk dagbehandling skal evalueres og endres.
- Etablering av arena for substitusjonsbehandling for opioidavhengige i Bodø
- Forskningsprosjekt: Identifying patients at risk: how well does existing clinical prediction tools identify patients in need of intensified care. 2020–2023 Prosjekt hvor dødsfall ved NLSH 2018 og 2019 gjennomgås og pasientpopulasjonen beskrives.
- Kommunikasjon med pasienter som er lagt inn på akuttmottak med akutte brystmerter. Prosjekt hvor man videofilmer kommunikasjonen mellom lege og pasient i akuttsituasjoner.

Møte i Brukerutvalget 15. juni 2021. Fra venstre: Nestleder Gunn Strand Hutchinson, administrerende direktør Paul Martin Strand og leder av Ungdomsrådet Marie Dahlskjær. Leder av Ungdomsrådet har fast plass i Brukerutvalget.

3.8 Bedre oppfølging av brukerrepresentanter

I løpet av 2021 har brukerutvalget og administrasjonen lagt vekt på bedre oppfølging av brukerrepresentanter på Nordlandssykehuset. Følgende er blant tiltakene som har blitt gjennomført:

1. Det har blitt oppnevnt en kontaktperson fra Brukerutvalget for brukerrepresentanter i prosjekter og utvalg
2. Aktuell informasjon til våre brukerrepresentanter har blitt lagt ut på vår nettside
3. I økende grad gjennomført formøter for brukerrepresentanter før prosjekter
4. Gjennomført kurs for brukermedvirkere november 2021

3.9 Samarbeid med brukerorganisasjonene

På Brukerutvalgets siste møte i 10. november 2021 ble det gjennomført et møte med representanter fra brukerorganisasjonene. Deltakere fra brukerorganisasjonene var:

- Randi Ingebrigtsen, Mental Helse Nordland
- Wenche Pedersen Kjøllås, Kreftforeningen
- Marleen Rones, Fylkesleder Norsk Revmatiker Forbund (NRF) Nordland
- Helge Jenssen, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse (LPP) Salten
- Leif Tore Lorentzen, Fylkesleder i Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte (LNT)
- Asbjørn Larsen, Rusmisbrukernes interesseorganisasjon (RIO)
- Marit J. Hansen, Foreningen for muskelsyke

Tema for bolken var: *Hvordan få til et godt samarbeid mellom organisasjonene og Brukerutvalget på Nordlandssykehuset.* Følgende momenter kom frem i diskusjonen:

- Jobber mye med informasjon knyttet til spørsmålene: Hva er en erfaringskonsulent/hva er en brukermedvirker? Ser at de som brukerorganisasjon kan bruke brukerrepresentanten de har på sykehuset i større grad, bli bedre til å spille inn saker

- Bekymring fra brukerorganisasjon ovenfor utvikling på rus- og psykiatrifeltet:
  - Reduksjon av sengeplasser
  - Nedleggelse av Salten ambulant akutt-team
  - Kort innleggelsestid ved innleggelse i akutt-situasjoner
  - Lange ventetider

⇒ Det er viktig at Brukerutvalget er oppmerksomme ovenfor det som skjer innenfor dette feltet.

- Etterspørsel status for pakkeforløp innenfor psykisk helse
- Sak om dialyse Andøy kommune
- Flere av brukerorganisasjonene rapporterer om godt samarbeid med lærings- og mestringsentrene
- Andre saker som ble nevnt: Ønske om egne lokaler for brukerorganisasjonene, status «pakkeforløp hjem», oppfølgingen av kontaktlegeordningen og arbeidet med persontilpasset medisin

Brukerutvalget tar innspillene som kom fram under innspills-bolken med i sitt videre arbeid. Representantene fra organisasjonene oppfordres i tillegg til å sende inn skriftlige innspill via brukerutvalgets TIPS-knapp.

3.9 Samarbeid med andre brukerutvalg i regionen

Representanter fra brukerutvalget deltok på fellesmøte med regionalt brukerutvalg (RBU) og de øvrige brukerutvalgene, 11. november 2021. Samlingen ble gjennomført digitalt. Tema for møtet var; Innspill til oppdragsdokumentet 2021, honorering av brukermedvirkere, persontilpasset medisin og samvalg.

I RBUs behandling av saken endte de til slutt opp med følgende fire forslag til krav i neste års oppdragsdokument (ikke i prioritert rekkefølge):

- Innføre bedre systemer for pasient- og pårørendetilbakemeldinger
- Utvikle rutiner og systemer for brukermedvirkning i byggeprosjekter
- Sikre ambulante tjenester til barn og unge innen psykisk helse
- Utvikle systemer for samarbeid med frivillige organisasjoner

4. Innspill til Oppdragsdokument 2021

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) gir årlig oppdragsdokument til de regionale helseforetakene. På bakgrunn av oppdragsdokumentet fra HOD til Helse Nord RHF, utarbeider RHF-et et oppdragsdokument til alle helseforetakene i Helse Nord. Her videreføres noen av kravene fra HOD, men det stilles også nye krav fra RHF-et til helseforetakene. Brukerutvalget sendte inn følgende innspill til Oppdragsdokumentet, 2022:

- Det bør klargjøres i Oppdragsdokumentet at psykisk helsevern har ansvar for behandling av psykiske lidelser hos alle utviklingshemmede. Kompetanse i psykisk helsevern må utvikles knyttet til denne gruppen.
- At alle helseforetak har etablerte systemer for pasienttilbakemeldinger.
- Nordlandssykehuset skal kunne tilby kurativ strålebehandling for prostatakreft.

5. Høringssvar

Brukerutvalget har i 2021 besvart følgende høringer:

1. Revisjon av regionale retningslinjer for honorering av brukerrepresentanter
2. Parkeringsveileder - Støtte ved forvaltning av parkeringsareal i spesialisthelsetjenesten
3. Revisjon av digital grunnopplæring for brukerrepresentanter på systemnivå.

Regionalt brukerutvalg og representanter for ungdomsrådene og brukerutvalgene i foretakene var samlet i Bodø 11. november.

6. Budsjett

	2020	2021
Lønnskostnader	293 405,-	301 398,-
Tjenestereise + kurs	70 998,-	63 552,-
Andre driftskostnader		13 057,-
Totalt	366 423,-	378 007,-

Brukerutvalget driver sin virksomhet innenfor gitt budsjett.

7. Oppsummering ved leder og nestleder

Brukerutvalget i Nordlandssykehuset har i 2021, på tross av Covid, jobbet godt sammen. Noen av møtene våre har vært digitale, og etterhvert har vi opparbeidet gode erfaringer med dette hjelpemidlet i en tid hvor reiser og møtevirksomhet har vært frarådet. Brukerutvalget har også i 2021 hatt et godt og konstruktivt samarbeid med administrasjon og styret i Nordlandssykehuset, til beste for alle våre brukere av helsetjenestene.

Med vennlig hilsen

Paul Daljord og Gunn Strand Hutchinson

Paul Daljord, leder

Gunn Strand Hutchinson, nestleder

Nordlandssykehuset HF
Salten - Lofoten - Vesterålen

postmottak@nlsh.no
nordlandssykehuset.no

